

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15P/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823200534
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3823200534.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci starostlivosti o maloletú Z. Y., nar. XX.X.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, dieťa rodičov: matka - V. N., nar. XX.X.XXXX, bytom D. A., O. č. XX/XXX, otec - A. Y., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom P. nad D. č. XXX, t.č. v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Bratislave, Chorvátska č. 5, o zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Návrh otca dieťaťa na zníženie výživného **z a m i e t a .**

o d ô v o d n e n i e :

1/ Otec dieťaťa návrhom podaným 9.2.2023 žiadal znížiť vyživovaciu povinnosť voči maloletej Z. z dôvodu, že sa nachádza vo výkone väzby a vyživovaciu povinnosť 140,- eur si nedokáže plniť.

2/ Matka s návrhom otca nesúhlasila. S dcérou chodí pravidelne na kontroly do Národného endokrinologického ústavu v Ľubochni 4x do roka, kde len jedna cesta predstavuje 72,80 eur. Dochádza denne do zamestnania do Pravenca, s čím má spojené výdavky. Taktiež dcéra má ročné výdavky na cestovné 494,- eur, ďalej sú to výdavky na oblečenie, obuv, drogériu, lekárňu, mobilný telefón, dcéra dáva vreckové 30,- eur, uhrádza výlety, pomôcky do školy. Ďalej poukázala na výdavky na svojej strane, platí stravu v práci, sporenie, životnú poisťku, splátky Quatro, náklady na zubárku, bude potrebné aj ošetrovanie a strojček pre dcéru. Ročné výdavky na byt sú 5040,- eur, strava a pomôcky do kuchyne cca 4800,- eur ročne.

3/Kolíznym opatrovníkom maloletého dieťaťa v správe z 6.3.2023 poukázal na to, že predchádzajúcim súdnym rozhodnutím bola otcovi určená vyživovacia povinnosť na sumu 140,-eur. Bolo zistené, že matka so znížením výživného nesúhlasí. Z výkonu trestu odňatia slobody jej chodí výživné v sume len 46,88 eur a inak výživné má uhrádzané cez náhradné výživné. Otec sa o dcéru nezaujímal, mala rakovinu štítnej žľazy, bola dvakrát operovaná. Matka žije s priateľom H. G. v trojizbovom prenajatom byte, spoločne sa podieľajú a výdavkoch. Matka pracuje ako krajčírka, chodí na ranné zmeny, priateľ pracuje na kamióne. Maloletá je v 9. Ročníku ZŠ, učí sa priemerne, má zvýšené výdavky na lieky, chodí na kontrolu do Ľubochne, s čím má matka spojené výdavky, taktiež s cestovným do školy, s oblečením, obuvou, kozmetikou a podobne. Z. uviedla, že biologického otca si pamätá, videla ho pred dvoma rokmi, odvtedy ju nekontaktoval. Nič jej nepošle ani na jej sviatok, nie je v kontakte s rodinou zo strany otca. Stará sa o ňu matka, dobre vychádza aj s priateľom matky. Na bývanie v A. si zvykla. Chce sa ísť učiť za kaderničku, učí sa priemerne, mimoškolské aktivity nemá žiadne. Užíva pravidelne lieky, chodí na kontroly do Ľubochne, na kožné a k alergológke. Matka má výdavky na oblečenie, obuv, kozmetiku, školské pomôcky, cestovné, v školskej jedálni sa nestravuje. Zníženie výživného nie je v prospech maloletej.

4/Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky dieťaťa, kolízneho opatrovníka, rozsudkom OS Prievidza sp. zn. 2T/66/2019 z 27.8. 2019, rozsudkom KS Trenčín sp. zn. 23To/110/2019 zo dňa 9.12.2019, trestným rozkazom OS Prievidza sp. zn. 3T/46/2021 zo dňa 9.6.2021, vyjadrením Ústavu na výkon väzby a trestu odňatia slobody Bratislava, prehľadom zrážok výživného, správou kolízneho opatrovníka z 6.3.2023, písomným vyjadrením matky spolu s prílohami , spisom OS Prievidza sp. zn. 9P/7/2010, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

5/ Rozsudkom OS Prievidza sp. zn. 9P/7/2010 zo dňa 24.6.2010 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný počnúc 1.1.2010 platiť výživné mesačne v sume 140,- eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 8.7.2010. V tom čase bol otec nezamestnaný a bez evidencie na úrade práce, v minulosti bol živnostník, mal zabezpečenú prácu v Plzni od 1.7.2010, inú vyživovaciu povinnosť nemal, žil s rodičmi v rodinnom dome s ďalšími súrodencami, rodičom nedával žiadne peniaze. Matka dieťaťa bola na materskej dovolenke, hľadala si zamestnanie, od 1.9.2010 mala pracovať v obuvníckej firme, poberala aktuálne sociálnu dávku 119,- eur mesačne, iný príjem nemala. Okrem mal. Z. iné vyživovaciu povinnosti nemala, bývala v rodičovskom dome a rodičom dávala 100,- eur mesačne.

6/ Z pripojených rozsudkom OS Prievidza s p. zn. 2T/66/2019 vyplýva, že otec dieťaťa bol uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2,3 písm. c/ Trestného zákona z dôvodu neplatenia výživného za dobu od 24.5.2018 do 27.8.2019, bol mu uložený rozsudkom KS Trenčín sp. zn. 23To/110/2019 zo dňa 9.12.2022 trest povinných prác vo výmere 200 hodín. Trestným rozkazom OS Prievidza sp. zn. 3T/46/2021 zo dňa 9.6.2021 bol otec uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1,3 písm. c/ Trestného zákona za neplatenie výživného od 10.12.2019 do 30.4.2020 a od 2.11.2020 do 9.6.2021 a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 28 mesiacov.

7/ Z oznámenia Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Bratislave zo dňa 15.2.2023 vyplýva, že otec dieťaťa vykonáva ešte skorší trest odňatia slobody vo veci 1T/50/2018 s predpokladaným koncom trestu 29.10.2025. Otec nahlásil vyživovaciu povinnosť voči mal. Z. a je pracovne zaradený na pracoviskách a sú mu vykonávané zrážky zo mzdy. Z prehľadu zrážok výživného vyplýva, že z mesačnej pracovnej odmeny je vykonávaná zrážka na výživné v sume 46,88 eur, resp. i v nižších čiastkach.

8/Z výsluchu matky súd zistil, že doterajšie výživné považuje za primerané. Otec neplatil výživné 13 rokov, dostávala len náhradné výživné, nereagoval na jej výzvy. Pracoval na čierne, vyhýbal sa robote, aj keď pracoval posielal jej 20,- eur. Dlhuje jej veľa peňazí aj za minulé obdobie, z ústavu na výkon trestu odňatia slobody sú jej posielané nízke zrážky, resp. tieto sú zasielané úradu, ktorý platí náhradné výživné. S dcérou sa stretol za posledných 13 rokov dvakrát. Dcéra je onkologický pacient, na čo vôbec nereagoval. Chodia na kontrolné vyšetrenia do L'ubochne, aktuálne má zdravotný stav ustálený. Žije s priateľom v prenajatom byte, priateľ je zamestnaný s príjmom okolo 1000,-eur, je kamionista. Ona je zamestnaná, jej priemerný zárobok je okolo 600,- eur mesačne, má zvýšené výdavky na cestovné do zamestnania, dcéra má zvýšené výdavky do školy. Maloletá je v 9. Ročníku základnej školy, pôjde na strednú školu, chce sa učiť za kaderničku, výdavky na ňu stúpajú. Čaká ich zubné ošetrenie, dcéra má alergologické ochorenie, chodia aj na kožné, za lieky doplácajú asi 40,- eur mesačne.

9/ Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

10/ Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaného ustanovenia zákona dospel súd k záveru, že návrh otca na zníženie výživného je nedôvodný, a preto ho súd zamietol. Od doby poslednej úpravy výživného od 1.1.2010 nenastala žiadna kvalifikovaná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného na strane otca dieťaťa. Výživné nebolo upravované 13 rokov, pričom v čase predchádzajúcej úpravy malo dieťa viac ako tri roky, v súčasnej dobe končí základnú školu a nastúpi na strednú školu. Bez akéhokoľvek dokazovania je zrejmé, že potreby maloletej vzrástli, tieto sú objektívne dané jej vekom, základnými životnými potrebami a celkovým vývinom životných nákladov.

Zníženiu výživného preto nemôže zodpovedať zmena pomerov na strane maloletej, ktorá zmena skôr zakladá úvahu o zvýšení výživného.

11/ Skutočnosť, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody pre dlhodobé neplatenie výživného nemôže ísť na ťarchu maloletého dieťaťa a plnenia vyživovacej povinnosti. Je zrejmé, že otec sa k plneniu výživného dlhodobo stavia ľahkomyseľne, nevie si nájsť stále zamestnanie a plniť výživné v súdom určenej sume. Pripustením názoru, že skutočnosť, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody by sa založil dôvod na zníženie výživného, by sa poprel význam a účel vyživovacej povinnosť v neprospech dieťaťa. Ak by povinný rodič neplnil výživné, následne bol odsúdený a vykonával trest odňatia slobody a to by viedlo k zbaveniu jeho vyživovacej povinnosti, dochádzalo by tým k ohrozeniu záujmov maloletého dieťaťa (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. februára 2019, sp. zn. 3Cdo/236/2018).

12/ Otec nemôže požadovať od matky, aby úplne prevzala starostlivosť o maloletú dcéru. Matka dosahuje príjem priemerne 630,- eur, je riadne zamestnaná a vo všetkom uhrádza potreby dieťaťa. Aktuálne býva s priateľom v prenajatom byte kde mesačné nájomné predstavuje 420,- eur. Predložila doklady o výdavkoch na mobilný telefón 39,99 eur, pokladničné doklady o zakúpení oblečenia a obuvi maloletej, kde napríklad len obuv zakúpená 19.2.2023 predstavuje výdavok 64,99 eur, pokladničné doklady o zakúpení potravín, doklady o zakúpení drogérie. Okrem toho matka má zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť o maloletú, kde mesačne dopláca za lieky 40,- eur, má výdavky na cestovné pri absolvovaní odborných vyšetrení v Ľubochni. Za tohto stavu, keď matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj výkonom osobnej starostlivosti o dieťa, nie je možné požadovať, aby prevzala aj finančné pokrytie výdavkov maloletej. Matka síce žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorý má príjem cca 1000,- eur, avšak tento nie je povinný sa finančne podieľať na potrebách maloletej.

13/ Vzhľadom na uvedené súd návrh otca na zníženie výživného zamietol v celom rozsahu ako neopodstatnený.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).